

Jouw steun voor de Laekvallei ?

In onze dichtbevolkte omgeving staan natuur en landschap onder zware druk. Natuurpunt vzw wil die tendens doorbreken en ons landschap opnieuw kleur geven. Dat doen we onder meer door aankoop en beheer van natuurgebieden. De vereniging beheert ruim 7.800 hectaren natuur, verspreid over bijna 500 gebieden in Vlaanderen. Die zijn toegankelijk voor iedereen. In de grootste vind je uitgestippelde wandelpaden en kijkhutten, bij sommige zelfs een heus bezoekerscentrum.

Ook jij kan dit werk steunen. Stort je bijdrage op rekening 293-0212075-88 van Natuurpunt vzw, Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen, met vermelding Tremelo, Natuurgebied Laekdal, project 9407. Voor giften vanaf 30 euro, krijg je automatisch een fiscaal attest.

Word lid van Natuurpunt vzw !

Samen met bijna 50.000 gezinnen geef je zo een krachtig signaal aan de overheid. Jouw lidmaatschap stelt ons in staat om meer natuur te beschermen. Het lidgeld bedraagt 17,50 euro (20 euro vanaf 1 september 2004).

Je geniet dan van volgende voordelen :

Je ontvangt 5 x per jaar Natuurblad, boordevol informatie over natuur in Vlaanderen met bijhorende activiteitenkalender en 4 x per jaar het regionale blad Natuur en Landschap met plaatselijk nieuws.

Je kunt dan met het hele gezin gratis deelnemen aan geleide wandelingen van Natuurpunt vzw. Je ontvangt tevens een welkomstpakket met een fraaie gids met 30 wandelingen in Vlaamse natuurgebieden en een CD-rom met vogelgeluiden. Overschrijven is ok, maar domiciliëren is nog beter! (voor formulier zie website). Als extra bedankje ontvang je dan een boeiend boek van Jenny De Laet over het leven van de roodborst.

Overschrijven kan op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt vzw Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen, met vermelding 'nieuw lid Tremelo'.

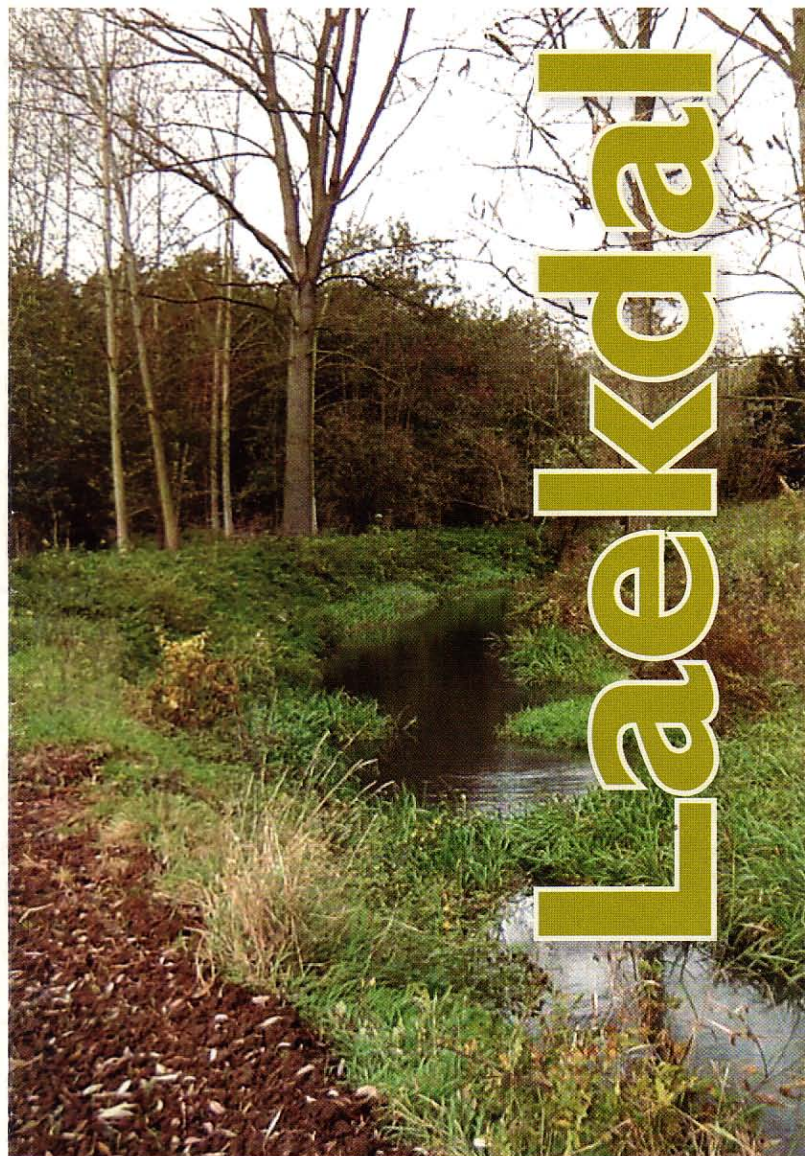
Foto's: Staf De Roover, Koen Berwaerts, Erik Spiessens, Archief Natuurpunt vzw

Verantw. uitg.: Walter Vansteenberge, Pandhoevestraat 12, 3128 Tremelo-Baal
walter.vansteenberge@skynet.be

natuurpunt tremelo

Het Vlaams
Waterfront

**Gemeente
Tremelo**

De vallei van de Laak

Tot in Betekom stroomt de Laak samen met de Demer in één vallei waarna ze zich splitsen en elk in hun eigen vallei verder stromen. Dit zorgt voor de vorming van een mooie groene corridor tussen Demer- en Dijlegebied. De open ruimte van het beeklandschap is een aaneensluiting van hooilanden, weilanden en broekbossen, soms met een populierenaanplant.

Laek Eissels, Bruggebemd, Weybroek en Veldonkbroek zijn de belangrijkste open onbebouwde groene gebieden. In de streek van Tremelo zijn een aantal natuurgebieden gelegen met een hoge ecologische waarde, zoals het Laekdal.

Het natuurgebied Laekdal

In deze folder stellen we je het Laekdal voor. In samenwerking met de gemeente Tremelo en IGO-Leuven vzw en met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant heeft Natuurpunt Oost-Brabant vzw in het gebied een natuurleerpad en een uitgebreider wandelpad uitgestippeld.

In de Laakvallei bemerk je het contrast tussen het natuurlijk bos en de aangeplante populieren- en dennenbossen. Naast bossen komen er ook nog veel braakliggende akkers en verlaten hooi- en graslanden voor. Op termijn wil Natuurpunt vzw die door vershraling (d.w.z. maaien en maaisel afvoeren zodat er minder voedingsstoffen in de bodem dringen) terug bloemenrijk maken. Veel planten verdwijnen immers omdat ze (over)gevoelig zijn aan meststoffen die jarenlang op de gronden werden aangevoerd om maximale opbrengst te bekomen. Het vraagt jaren werk om de toestand terug te keren en de bodem dus armer maar tegelijk kansrijker voor bloemen te maken.

Het voorjaar wordt ingezet met een geel bloeiend tapijt van speenkruid terwijl baltsende kievitten roepen om aandacht. Verder kan je regelmatig buizerd en groene specht waarnemen en kleuren moerasspirea en grote valerian hier en daar het landschap.

Natuurleerpad

Het natuurleerpad is ongeveer 4 km lang. Aan het gemeentehuis van Tremelo, begin- en eindpunt van de wandeling, staat een informatiebord over het gebied. De weg is aangegeven met blauwe schildjes op 50 centimeter afgeschuinde houten palen. De eerste paal bevindt zich op het kruispunt van de Veldonkstraat (straat langs het gemeentehuis) en de Bruggelandestraat. Onderweg staan er nog andere informatieborden.

Groot wandelpad

De grote wandeling (8 km) geeft je een volledig beeld van het gebied. Deze weg is aansluitend bewegwijzerd met afgeschuinde palen zoals het natuurleerpad maar dubbel geringd. Zie stippellijn op kaartje.

1. Tremelo

Het huidige gemeentehuis is de voormalige pastorie, gebouwd in 1782-1783 en bewoond tot in 1967. Het is een typisch voorbeeld van een premonstratenzer pastorie. Een eigentijds gebouw werd aangebouwd om het groeiend personeelsbestand de nodige werkruimte te verschaffen.

2. Dennenbos

Destijds werden dennenbossen aangeplant voor mijnhout maar door de sluiting van de steenkoolmijnen hebben zij hun economische waarde verloren. Nu worden ze vaak gekapt, niet omdat ze 'exoot' zijn maar omdat de levensgemeenschappen die van nature bij deze bomen horen in onze streken niet kunnen standhouden. Daardoor gaan deze bomen hun streekeigen soortgenoten domineren.

Als ondergroei aan de bosrand bemerk je talrijke inheemse soorten.

3. Verlaten maïsakker

De open ruimte voor je is een oude maïsakker, nu door Natuurpunt vzw in omvormingsbeheer naar grasland. Hierbij wordt vaak beroep gedaan op schapen om een handje te helpen. Schapen kunnen ingezet worden voor begrazing van schrale vegetaties, echter niet op ruigtes. Schapen worden na de voorjaarsmaaibeurt ingezet voor nabegrazing met verplaatsbare rasters.

4. Sleedoornpage

Je komt hier aan een groot sleedoornstruweel. De sleedoorn is de waardplant voor de zeldzame vlinder, de sleedoornpage of thecla betulae die geen wettelijke bescherming geniet maar gecatalogeerd staat als bedreigd. Het vrouwtje zet 's winters haar eitjes af op de overgang tussen één- en tweejarige twijgen. De eitjes staan meestal apart, soms met twee in de oksels van de jonge enten. Met het blote oog, maar beter nog met een loupe, kan je ze goed zien. Op het moment van de bladvorming komen de jonge rupsen uit die zich tegoed doen aan de bladknoppen. Na het verpoppen in de strooisellaag, sluipen de vlinders uit.

5. Elzenbroekbos

Het sleedoornstruweel gaat aan de overzijde van de gracht over in elzenbroekbosjes met als onderetage eveneens sleedoorn. In dit bos zullen open plekken gemaakt worden om het sleedoornstruweel verder te laten ontwikkelen.

6. Hooiland

Via een bruggetje laten we het bos achter ons en komen we in een open ruimte, een bloemen- en kruidenrijk hooiland.

Op deze plaats krijg je al een beeld van wat we als einddoel voor dit gebied willen bereiken, namelijk een ongeperceleerd mozaïeklandschap. De bossen zullen bij voorkeur een 'nietdoen' beheer krijgen. Graslanden en ruigtes worden door middel van extensieve begrazing beheerd. Het pad loopt verder achter de wilgen die dit perceel afboorden.

7. Oversteekplaats

Opgelet: het pad kruist hier een drukke gevaarlijke secundaire weg.

8. Het Schippeke

Weldra kom je aan de brug over de Laak, die je echter niet oversteekt. In de 18^e eeuw was dit een kruispunt voor voetgangers, vooral voor de inwoners van de gehuchten van Werchter die over de Laak gelegen waren. Tremelo was toen nog geen zelfstandige gemeente of parochie. Voor hun burgerlijke- en kerkelijke plichten waren de inwoners op Werchter aangewezen. De tocht geschiedde langs eeuwenoude voetwegen, die in de winter het langst gespaard bleven van de steeds terugkerende overstromingen.

De Laak die al vervuild is als ze Tremelo binnenstroomt, ontvangt hier via de Britspoelbeek het grootste deel van de afvalwaters van Tremelo. Zodra de afkoppeling van de riolen gerealiseerd is door de Vlaamse overheid en de Laak weer watervoerend is gemaakt te Aarschot, kan de vooropgestelde norm van viswaterkwaliteit voor de Laak een realiteit worden.

9. Komgronden

De komgronden die we links en rechts van de Laak zien zijn de natuurlijke overstromingsgebieden van de beek die kunnen benut worden om het overtollige water op te vangen. Bij hoog water wordt de Dijle tot hier opgestuwd en bewijzen deze gronden hun nut want dankzij het natuurlijk bergingsvermogen van de vallei worden woongebieden van waterrellende gespaard.

10. Einde Hooiveldweg

Ons pad volgt nu gedurende tweehonderd meter de overgestoken secundaire weg, voorzichtigheid is geboden. Via de Hilstraat bereiken we het eindpunt.

Natuur langs de Laak

Spijtig genoeg vinden we in de vervuilde en verdroogde Laak vandaag niet veel meer dan... muggenlarven. Des te waardervoller zijn sommige stukken van de vallei. De kleigronden laten moeilijk water door wat hier en daar zorgt voor vochtiger gronden. Op sommige plaatsen is het heel moerassig en werd zelfs turf gestoken (Putten van Fonteyn te Tremelo). In enkele zuivere grachtjes vinden we nog stekelbaarzen en salamanders, dat verklaart waarom we hier bv. de ijsvogel kunnen waarnemen. De bloemrijke hooilanden van weleer zijn verlaten of beplant met populier. Moerasspirea (koningin der weiden) en grote valeriaan kleuren hier en daar de vallei. Van de bosjes maken specht en buizerd gretig gebruik. Hoe rijk zou dit gebied zijn mocht er terug zuiver water door de beken vloeien...

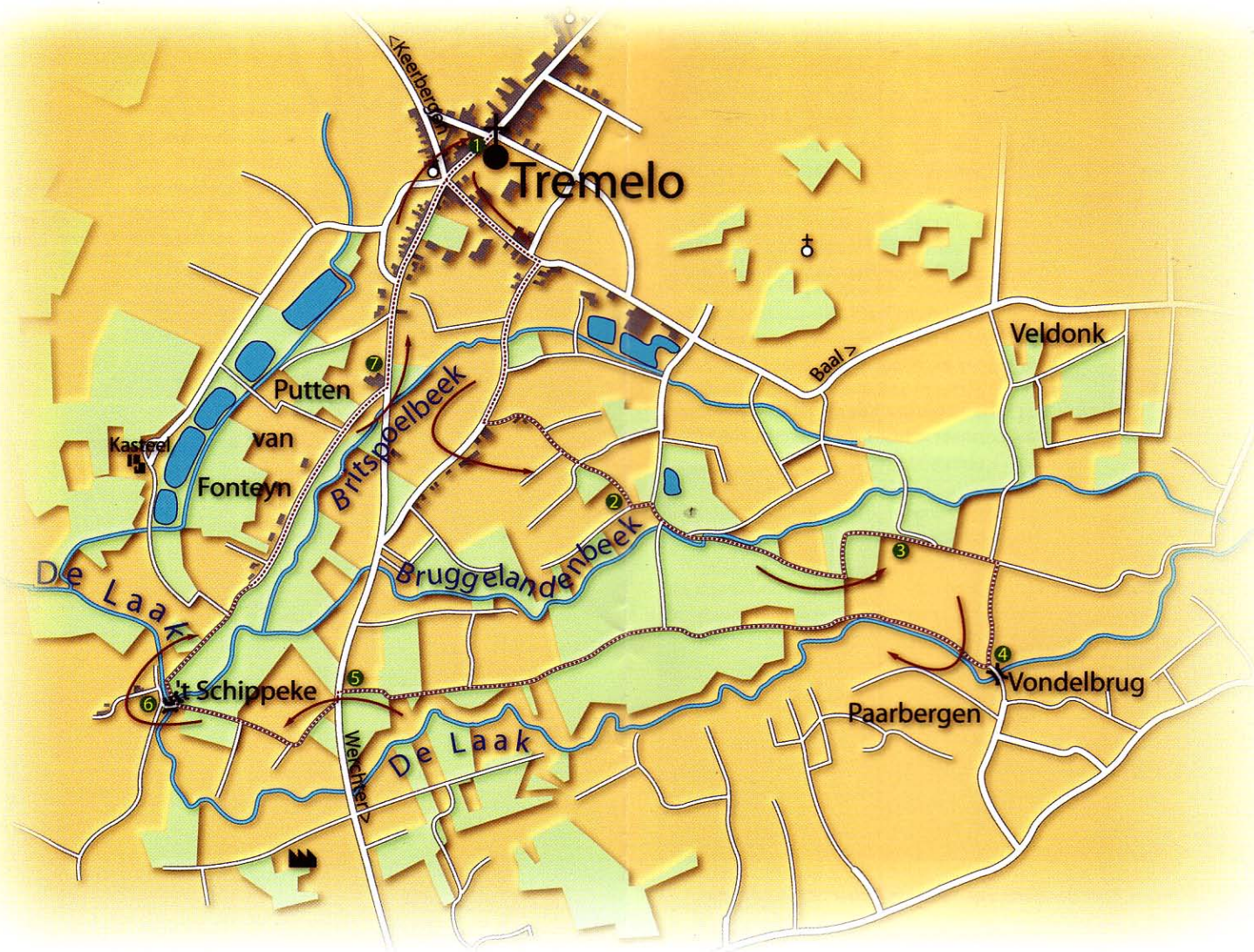

Toegankelijkheid

Beide wandelingen vertrekken aan het gemeentehuis van Tremelo. Er is parking aan de overzijde aan de Hilstraat of op het einde ervan. Het gebied is vrij toegankelijk op de wandelpaden. De meeste percelen zijn nog privédomein. Laarzen zijn aangewezen bij nat weer. De paden zijn niet toegankelijk voor rolstoelen, afhankelijk van het weer zijn buggy's mogelijk. Het natuurleerpad is bewegwijzerd. Je kan het gebied ook verkennen onder leiding van een natuurgids. Voor meer info over de lokale werking kan je contact opnemen met het secretariaat van Natuurpunt Oost-Brabant vzw Diestsesteenweg 77, 3010 Kessel-Lo - Tel 016 25 25 19

Dit natuurgebied wordt beheerd door Natuurpunt vzw, vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen, Postbus 334, 2800 Mechelen

info@natuurpunt.be - www.natuurpunt.be

Laekdal

De Laak

De Grote Laak was ooit een onbevaarbare nevenloop van de Demer. De Laak werd destijds gebruikt om de Demer tijdens hoge waterstanden van overtollig water te ontlasten. Elke winter overstroomde een groot gedeelte van de vallei. Door deze herhaaldelijke bevoeiingen verhoogde de vruchtbaarheid van de gronden en de toenmalige landbouwopbrengsten opmerkelijk.